

Prima instanță: judecătoria Nisporeni (jud. R. Costru)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. D. Manole, S. Arnăuț, E. Fistican)

DECIZIE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Carp Gheorghe împotriva deciziei din 20 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău,

adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Afanasii Izbaș împotriva lui Carp Gheorghe cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție,

c o n s t a t ă :

La data de 23 ianuarie 2014 Izbaș Afanasii a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva lui Carp Gheorghe cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că la data de 12.09.2013, Carp Gheorghe, acționînd cu vinovăție, printr-o acțiune de samovolnicie a pătruns în sectorul de teren cu suprafața de 2 ha situat în sat. Heleșteni, r1 Nisporeni, care îi aparține cu drept de proprietate și a sustras 4330 kg de struguri de poamă (500 lăzi x 8,66 kg).

Invocă reclamantul că conform certificatului de cost 1 (un) kg de struguri de viță de vie soiul "Moldova" la acel moment valora 7 (șapte) lei, astfel, cauzîndu-i un prejudiciu material în sumă de 30310 lei.

Susține reclamantul că pe marginea plîngerii sale depuse la Inspectoratul de Poliție Nisporeni, Procuratura Nisporeni la data de 14.12.2013 a emis ordonanța de neîncepere a urmăririi penale în privința lui Carp Gheorghe, deoarece de la momentul comiterii acțiunilor ilegale de către pîrît a trecut un termen mai mare de 3 luni, termen care prin prisma art. 30 Cod contravențional, exclude atragerea la răspundere contravențională.

Consideră reclamantul că neaplicarea sancțiunii contravenționale față de Carp Gheorghe din motivul expirării termenului de aplicare a sancțiunii contravenționale

nu este un temei de rehabilitare a acestuia în comiterea contravenției prevăzute de art. 335 Cod contravențional.

Menționează reclamantul că în urma acțiunilor întreprinse de către pîrît a suportat suferințe fizice și psihice care i-au afectat grav sănătatea sa și a membrilor familiei sale, iar ținînd cont de statutul său social i-a lezat demnitatea și reputația profesională, astfel, prin fapta pîrîtilui i-a fost cauzat și un prejudiciu moral care constituie o formă distinctă a prejudiciului civil.

La data de 09 septembrie 2014, Izbaș Afanasie și-a concretizat cerințele din acțiune solicitînd încasarea de la Carp Gheorghe în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 30310 lei, a prejudiciului moral în mărime de 30000 lei și a cheltuielilor de judecată legate de plata taxei de stat în sumă de 1009 lei.

Prin hotărîrea din 08 decembrie 2014 a Judecătorei Nisporeni s-a admis parțial acțiunea înaintată de către Izbaș Afanasii; s-a încasat din contul lui Carp Gheorghe în beneficiul lui Izbaș Afanasii prejudiciul material în sumă de 30310 lei, prejudiciul moral în mărime de 3000 lei și cheltuielile de judecată în sumă de 1009 lei. În rest, acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia din 20 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Carp Gheorghe și s-a menținut hotărîrea din 08 decembrie 2014 a judecătorei Nisporeni.

La data de 18 ianuarie 2016 Carp Gheorghe a declarat recurs împotriva deciziei din 20 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitînd casarea acesteia cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată nu au aplicat legea care urma să fie aplicată și au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Susține că instanțele inferioare nu au analizat și nu și-au motivat soluția în raport cu argumentele recurentului privind problema pusă, ci s-au limitat doar la constatarea eronată a faptului că recurentul este cel care l-a prejudiciat pe intimat și nu invers.

Conform art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 20 octombrie 2015. Conform materialelor pricinii, copia deciziei a fost expediată recurentului la data de 22.12.2015. Recursul declarat la data de 18 ianuarie 2016 este în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră recursul declarat de Carp Gheorghe întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărîrea primei instanțe, pronunțînd o nouă hotărîre.

Din materialele cauzei rezultă că la data de 14.12.2013 Procuratura Nisporeni a emis ordonanța de a nu începe urmărirea penală în privința lui Carp Gheorghe pe faptul însușirii de către acesta a 4330 kg de struguri de poamă ce aparțin lui Izbaș Afanasii, din motiv că fapta nu constituie elementele componente ale infracțiunii ci constituie contravenție. Totodată, s-a dispus de a nu porni procedura contravențională în privința lui Carp Gheorghe, din motivul expirării termenului de prescripție de atragere la răspundere contravențională.

De asemenea, în ordonanța menționată supra s-a stabilit că Carp Gheorghe a sustras 4330 kg de struguri de poamă de la Izbaș Afanasie, cauzându-i astfel o daună materială în sumă de 30310 lei, fapta sa întrunind elementele contravenției prevăzute la art. 355 Cod contravențional.

Colegiul reține că, deoarece Carp Gheorghe nu a contestat ordonanța din 14.12.2013, acesta se consideră vinovat în cauzarea daunei materiale în mărime de 30310 lei.

La fel, s-a constatat că Carp Gheorghe nu a reparat prejudicial material cauzat lui Izbaș Afanasie în rezultatul contravenției comise, ori, la materialele pricinii lipsesc careva probe care ar confirma acest fapt,

Astfel, prin acțiunea înaintată la 23 ianuarie 2014 Izbaș Afanasii a solicitat încasarea de la Carp Gheorghe în beneficiul său a prejudiciului material în sumă de 30310 lei, a prejudiciului moral în mărime de 30000 lei și a cheltuielilor de judecată legate de plata taxei de stat în sumă de 1009 lei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție analizând situația de fapt din prezenta speță, în raport cu probele administrate la dosar menționează că atât prima instanță, cât și instanța de apel corect au constatat și au dispus încasarea prejudiciului material și moral, însă eronat au concluzionat asupra încasării cheltuielilor de judecată.

Prin urmare, instanța de recurs găsește drept neîntemeiată soluția instanței de apel cu privire la încasarea de la Carp Gheorghe a cheltuielilor de judecată în mărime de 1009 lei, deoarece acțiunea înaintată de către Izbaș Afanasie se axează pe ordonanța din 14.12.2013 a Procuraturaturii Nisporeni prin care s-a încetat procesul contravențional în legătură cu expirarea termenului de prescripție de 3 luni, prevăzut de art. 30 Cod contravențional.

Conform jurisprudenței Curtii Europene a Drepturilor Omului, contravențiile intră în sfera acuzațiilor în materie penală (cauza Anghel vs. Romania, Nicoleta Gheorghe vs. Romania, Albert vs. Romania, etc.).

Mai mult ca atât, conform art. 4 alin. (1) din Constituția RM, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Astfel, în conformitate cu art. 85 alin. (1), lit. a) CPC, de taxă de stat pentru judecarea pricinilor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de reparație a daunei materiale cauzate prin infracțiune.

În atare circumstanțe, la înaintarea acțiunii în instanța de judecată reclamantul era scutit de la plata taxei de stat, rezultând din prevederile art. 85 alin. (1), lit. a) CPC.

Respectiv, Izbaș Afanasii fiind scutit în baza legii de la plata taxei de stat pentru înaintarea acțiunii, greșit a achitat taxa de stat.

Din aceste motive, nu poate fi pusă pe seama pîrîtului Carp Gheorghe recuperarea cheltuielilor nejustificate suportate de către Izbaș Afanasii și ca consecință în această parte, în partea în care de la pîrît au fost încasate cheltuielile suportate de către reclamant pentru achitarea taxei de stat, urmează a fi casate hotărârile judecătorești.

Din considerentele sus-menționate și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate pe deplin de către prima instanță și instanța de apel, însă normele de drept procedural au fost aplicate eronat, nefiind necesară verificarea

suplimentară de dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Carp Gheorghe, de a casa decizia 20 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrea din 08 decembrie 2014 a Judecătorei Nisporeni în partea încasării cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul depus de Carp Gheorghe.

Se casează decizia 20 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrea din 08 decembrie 2014 a Judecătorei Nisporeni, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Afanasii Izbaș împotriva lui Carp Gheorghe cu privire la repararea prejudiciului cauzat prin contravenție, în partea încasării cheltuielilor de judecată și în această parte se pronunță o nouă hotărîre prin care:

- se respinge acțiunea înaintată de Izbaș Afanasie împotriva lui Carp Gheorghe privind încasarea cheltuielilor de judecată.

În rest, decizia 20 octombrie 2015 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrea din 08 decembrie 2014 a Judecătorei Nisporeni se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Tatiana Vieru

Judecătorii:

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Ion Druță

Oleg Sternioală